

Слобода је ропство, рат је мир, незнање је моћ. Ријеч је о данашњој Босни и Херцеговини? У директном смислу – не, већ су у питању три најпознатија значења у фиктивном језику имагинарне тоталитарне државе са страница визионарског романа „1984“ барда енглеске и свјетске књижевности Џорџа Орвела. Уколико се напусти терен буквализма, није спорно, у БиХ на почетку 2012. године и даље су на снази све цитиране одреднице из пророчанског рјечника новогвора. Али, од објављивања књиге-упозорења прошло је више од пола вијека, па су се некада застрашујуће лингвистичке интерпретације излизале од претјеране употребе. Бар са становишта Андреја Николаидиса, тренутно водећег ауторитета у дисциплини србофобије у региону. Тај предратни становник Сарајева, који већ двадесет љета живи на релацији Улцињ-Подгорица, у протеклим данима привукао је велику пажњу, мамузајући мртвог коња властите књижевне и журналистичке биографије.

То је учинио свечано објављујући да је сироти Ерик Артур Блер, који чак није имао храбрости да у литератури користи сопствено право име и презиме, дефинитивно изашао из моде. Вријеме је да се сви они који су забринуто одмахивали главом због апокалиптичних слутњи из Орвелових прашњавих записа сада смрзавају због неких нових израза, закључио је Николаидис и понудио самог себе као аутора новогвора за трећи миленијум. За почетак, лансирао је двије формулације – „цивилизацијски искорак“ и „поетска правда“. Конкретан повод за обје кованице пронашао је у обиљежавању 20. годишњице постојања Републике Српске. Наравно, и раније су кориштене исте те фразе, толико често, да је право чудо да се у овом брзом времену нико није сјетио да због опсежности за њих употребљава скраћенице ЦИ и ПП. Николаидис се није бавио таквим тривијалностима, али су у његовој визури два пара тих конвенционалних ријечи добила сасвим оригиналне конотације.

Мазохизам и садизам: При помињању „цивилизацијског искорака“, прва асоцијација у креативној машти Андреја Николаидиса је метак. Када се говори о „поетској правди“, А. Н. одмах помисли на бомбу. Театралну реторику и разорну пиротехнику у крајње специфичан хибрид из Николаидисове фантазије повезала је прослава јубилеја РС у бањалучкој дворани „Борик“, 9. јануара. Сарајевски емигрант у живописном Монтенегру не може да прежали што „Боле“ – до сада једина осумњичена особа за присуство велике

Пише: Саша Бижић
среда, 25 јануар 2012 11:35

количине оружја и муниције на мјесту окупљања представника „геноцидног народа“ - није са великим бројем званичника Републике Српске и Србије урадио оно што би учинио сваки поштени припадник Хамаса или Ал-Каиде. Дакле, послао их Богу на истину. Истом оном Свевишњем који и у хришћанству, али и у већини религија на овој планети, поручује: „Љуби ближњег свог“.

Логично, то не дотиче Николаидиса. Он је секуларно оријентисан, у његовом микрокосмосу нема мјеста за вјерску сентименталност. „Ближњи“ може да му буде само предсједник Скупштине Црне Горе Ранко Кривокапић, чији је Николаидис савјетник. Ако баш максимално прошири ту депласирану категорију, овај љубитељ крви - под условом да му та плебејска течност не пршће по тастатури – као „ближње“ прихвата и све фанове деструкције који се одушевљавају његовим „слободоумним“ гестом. Од ПЕН центра у Сарајеву до Форума писаца у Београду.

Док се прва колекција полуанонимних скрибомана задовољила суманутим опсервацијама типа „јадна је власт којој писац може да науди“, друга асоцијација, резервисана за ноторне аутошовинисте из „круга двојке“, умјесто дефанзивног става одабрала је офанзивни приступ. Дрчно слагање београдског Форума писаца са Николаидисом, које би се могло свести на запитаности „у чему је проблем“ и „да ли је рекао нешто погрешно“, комплетирано је присуством Сретена Угричића на тој листи. Тај детаљ није релевантан зато што та стваралачка нула дијели лист папира са ликовима сличног капацитета, већ због тога што се то опскурно створење уопште нашло у позицији да дође на функцију директора Народне библиотеке Србије.

Завршена тешком муком, последице низа сличних Угричићевих ексцеса, таква „систематизација радних мјеста“ довољно је свједочила о свакодневном помјерању граница мазохизма у свим доменима живота у Србији под актуелном влашћу. С друге стране, чињеница да је запјенушани Болетов суфлер остао недирнут у савјетничкој фотељи, недвосмислено говори да се откривају нови простори садизма у Црној Гори, коју данас, осим Мила Ђукановића, благонаклоног или равнодушног према свакој антисрпској работи, персонификује и задовољни Николаидисов послодавац Кривокапић.

Ментални близанци: Николаидис у својим есејистичким сплацинама константно запомаже да је на почетку рата у БиХ морао да се склони од „мрских четника“ у Црну Гору, иако му је тада била подједнако одвратна због сличног православног колорита. Али, прође од тада тринаест Бајрама, а не врати се Андреј у родно Сарајево, иако је у међувремену потрошио тоне хартије да би потражио образложење за сваку гнусобу, уколико је у интересу његових менталних близанаца – бошњачких максималиста, а прије

Пише: Саша Бижић
среда, 25 јануар 2012 11:35

свега – ако је фанатично против Републике Српске. Сада му се пружа јединствена прилика да пред шокираним или усхићеним посматрачима његових бљувотина опет аплаудира убицама. За разлику од саге из „Борика“, овога пута не оним потенцијалним, већ стварним крвницима, из сарајевске Добровољачке улице.

Њих 14, од Ејупа Ганића до Јована Дивјака, филипински хохштаплер на привременом раду у Тужилаштву БиХ Џуд Романо прогласио је слободним од кривичне одговорности за ратни злочин над војницима ЈНА који су средином 1992. напуштали град на Миљацки. Истрагу против шљама који је добио потврду да се злочин исплати, само ако су мете Срби, формално јесте зауставио шарлатан, спреман да ускоро напусти БиХ са вишеструко увећаним личним буџетом. Али, осим јавног дистанцирања Весне Будимир, нема индиција, а поготово нема података о конкретном ангажовању са другачијим предзнаком, да се било ко други у тој „институцији“ противи срамној „амнестији“ четрнаесторице „жигосаних“ – ако не заслуженим процесуирањем и пресудама, онда бар мноштвом несумњивих доказа о злочину, од директног телевизијског преноса па надаље. Пред толиком безобзирношћу заиста стаје дах. А пред неспутаним лицемјерјем оне публике која је усхићена због морбидног тетешења 14 „ослободилаца“, а пуна су јој уста „јединствене БиХ“, уистину стаје и памет.

Када је ријеч о односу према Тужилаштву и Суду БиХ, тим врховима леденог бријега безакоња и сатанизације Срба у овој земљи, Република Српска је у првој половини 2011. кренула у регуларном правцу, али је стала на пола пута. Данас је већ јасно да је то исто као да је кренула натраг. А на том супротном крају нема ничега, осим јазбина Ејупа Ганића и Јована Дивјака из 1992. или Андреја Николаидиса и Џуда Романа из 2012. године, свеједно.

(Нови Репортер, 25. 1. 2012)